

Milí siedmáci, učivo **PERCENTÁ** (teóriu) si prepíšte do zošita! Na konci máte na precvičenie jeden príklad. Po prázdninách to budeme počítat' opäť spolu.

PERCENTÁ

Percento (1%) z daného čísla znamená stotinu ($\frac{1}{100}$) z tohto čísla . V úlohách môžeme vypočítať **základ-z**, **percentovú časť-č** alebo **počet percent-p**.

Výpočet percentovej časti - č :

Percentovú časť vypočítame tak, že stotinu základu násobíme počtom percent.

$$\text{č} = \frac{z}{100} \cdot p$$

Príklad :

Pekár upiekol 120 chlebov. Potreboval však o 5 % viac . Koľko chlebov ešte musel upiecť ?

Poznáme základ - z = 120, a počet percent – p = 5%. Musíme vypočítať percentovú časť – č.

Do vzorca dosadím údaje, ktoré poznám :

$$\text{č} = \frac{120}{100} \cdot 5 = 6$$

5 % zo 120 je 6. Pekár upiekol ešte 6 chlebov.

Výpočet základu - z

Základ vypočítame tak, že percentovú časť delíme počtom percent a výsledok násobíme stom.

$$z = \frac{\text{č}}{p} \cdot 100$$

Príklad :

1. Vypočítaj základ, keď 18 % zo základu je 612.

Do vzorca dosadíme údaje , ktoré poznáme :

Percentová časť -č = 612, počet percent- p = 18%

$$z = \frac{612}{18} \cdot 100 = 3\,400$$

Základ je 3 400.

2. Vypočítaj základ, keď 130 % je 91 000.

Percentová časť – č = 91 000, počet percent – p = 130 %

Do vzorca dosadíme údaje , ktoré poznáme :

$$z = \frac{91000}{130} \cdot 100 = 70\,000$$

Základ je 70 000.

Výpočet počtu percent.

Počet percent vypočítame tak, že percentovú časť delíme stotinou základu.

$$p = \text{č} : \frac{z}{100}$$

Príklad :

1. Koľko percent je 150 zo 750 ?

Do vzorca dosadíme údaje , ktoré poznáme :

Percentová časť - č = 150, základ – z = 750

$$p = 150 : \frac{750}{100} = 20$$

150 je 20 % zo 750.

Vyfarbi políčko, v ktorom je správny výsledok

2% zo 100 je 20	8% zo 100 je 8	10% z 10 je 0,1	6% zo 100 je 416	5% z20 je 22	7% z 10 je 70	8% zo 4 je 32	1% z 10 je 0,1
20% z 50 je 10	2% z 10 je 0,4	25% z 60 je 15	4% zo 100 je 40	120% zo 100 je 12	1% z 1 je 0,1	50% z 30 je 15	3% z 3 je 0,3
5% z 1 je 0,5	4% z 80 je 3,2	25% z 1 je 0,52	14% zo 100 je 1,4	2% z 1000 je 2	4% z 20 je 0,8	6% z 25 je 12,5	50% z 60 je 10
5% z 50 je 55	1% z 0,1 je 100	15% zo 120 je 40	101% zo 100 je 10,1	10% z 1000 je 100	25% z 40 je 15	1% z 10000 je 1000	8% z 10 je 8
20% z 50 je 12	1% z 4 je 0,4	1% z 0,1 je 1	45% z 50 je 22,5	50% z 800 je 8	16% z 20 je 10	25% z 80 je 40	14% z 1 je 1,4
1% z 48 je 0,48	1% z 3000 je 300	3% z 50 je 1,5	10% z 90 je 80	25% z 400 je 250	15% z 300 je 315	30% z 120 je 36	10% z 30 je 0,3
2% z 50 je 100	5% z 1000 je 50	35% z 1000 je 35	1% z 753 je 75,3	10% z 951 je 0,951	5% z 50 je 2,5	1% z 700 je 70	60% zo 120 je 72
7% z 10 je 0,7	50% z 1 je 0,05	7% z 1000 je 7	20% z 200 je 4	85% z 1000 je 0,85	5% z 60 je 30	75% z 80 je 60	25% zo 100 je 75